

בש"פ 5190/14 - חלף אבו גנאם נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5190/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

העורר: חלף אבו גנאם

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר לפי סעיף 74(ה) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, מיום 10.7.2014, בבע"ח 1276-06-14, שניתנה על-ידי כב' השופט י' שפסר

תאריך הישיבה: כ"ד באב התשע"ד (20.08.14)

בשם העורר: עו"ד אבי אודיז; עו"ד שחר גרייף

בשם המשיבה: עו"ד אושרה פטל-רוזנברג

החלטה

1. לפניי ערר לפי סעיף 74(ה) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החסד"פ), על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט י' שפסר), בבע"ח 1276-06-14, מיום 10.7.2014.

עמוד 1

2.

בכתב האישום, שהוגש נגד העורר לבית המשפט המחוזי, מפורטים שני אישומים בעבירות מין. עניינו של הערר דנן הוא באישום הראשון, לפיו ביום 10.2.2014, בשעה 11:30 נהג העורר במונית שירות, אליה עלתה המתלוננת. לאחר שיתר הנוסעים ירדו, נגע העורר בגופה של המתלוננת, לא שעה לבקשותיה לרדת מן המונית, הפשיט אותה בכוח, החדיר את אצבעותיו לאיבר מינה וביצע בה מעשים מגונים בכוח. בשל כך יוחסו לעורר עבירות של אינוס, לפי סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: לחוק העונשין); ניסיון אינוס, לפי סעיף 345 בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין; מעשים מגונים בכוח, לפי סעיף 348(ג1) לחוק העונשין; וכליאת שווא, לפי סעיף 377 לחוק. האישום השני הוא דומה באופיו, ולפיו ביום 23.4.2011, העורר ביצע מעשים מגונים בכוח בנוסעת שעלתה למונית שירות בה נהג.

3.

החומר הראייתי ביחס לאישום הראשון מבוסס על הראיות הבאות: גרסתה של המתלוננת; הודעותיהן של עובדת סוציאלית וחברותיה של המתלוננת, עמן היא שוחחה מיד לאחר האירוע; הודעות שנמסרו מאת ילדיה של המתלוננת; וממצא דנ"א שנמצא על גופה של המתלוננת וזוהה כשייך לעורר.

החלטתו של בית משפט קמא

4.

העורר הגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון בחומרי חקירה, לפי סעיף 74 לחסד"פ. במסגרת בקשה זו, ביקש העורר כי ימסרו לידי תיק הרווחה של המתלוננת; תיקיה הרפואיים של המתלוננת; ופלט תלונות קודמות שהוגשו על ידה. בית המשפט המחוזי, בהחלטתו מיום 10.7.2014, נעתר לבקשה זו באופן חלקי.

5.

בית המשפט דחה את טענתו של העורר, לפיה החיסיון על תיק הרווחה הוסר. נקבע, כי הודעתה של העובדת הסוציאלית מתמצה בתיאור שיחתה עם המתלוננת בסמוך לאחר האירוע, ועצם קיומה של שיחה זו איננה מצדיקה לסווג את תיק הרווחה כ"חומר חקירה". לצד זאת, ציין בית המשפט, כי במועד עדותה של העובדת הסוציאלית בפני בית המשפט, ניתן יהיה להגיש בקשה לחשיפת תיק הרווחה, מכוח סעיף 108 לחסד"פ, והמותב העיקרי שידון בתיק ייטיב לבחון את השיקולים השונים העומדים על הפרק.

6.

לצורך ההכרעה בבקשה להעברת התיקים הרפואיים של המתלוננת לידי ההגנה, בחן בית המשפט את הרלוונטיות של המסמכים הרפואיים הקיימים בתיק, אשר נחלקו לארבע קבוצות מסמכים. בקבוצת המסמכים הראשונה נמצא מסמך המשך למסמך שהועבר מבעוד מועד לידי העורר, ובית המשפט הורה למשיבה להעבירו לעורר. בקבוצת השנייה והרביעית, נכללו מסמכים שעניינם מצבה הנפשי והרפואי של המתלוננת קודם לאירוע. בית המשפט קבע כי מסמכים אלה אינם קשורים לכתב האישום או לאירוע בעל אופי דומה, ותמציתם כבר הועברה לידי העורר, ולפיכך זכותה של המתלוננת לפרטיות גוברת על האינטרס של העורר לעיין במסמכים אלה. בקבוצת המסמכים השלישית נכללו מסמכים הנוגעים לעניין רפואי גרידא, אשר איננו קשור באופן כלשהו למצבה הנפשי של המתלוננת או לאירוע מושא כתב האישום, ועל כן נקבע כי גם מסמכים אלה לא יועברו לידי העורר. צוין, כי אין ממש בטענתו של העורר, לפיה המתלוננת ויתרה, כביכול, על סודיות רפואית כלפי העורר. בנוסף, עיין בית המשפט בפלט התלונות הקודמות שהוגשו על-ידי המתלוננת, והורה על העברתם של מספר תיקים לידי העורר, מכיוון שהרלוונטיות שלהם לא ניתנת לשלילה מוחלטת.

עמוד 2

לסיכום, בהחלטתו של בית משפט קמא נדחו בקשותיו של העורר, למעט המסמך הרפואי שנכלל בקבוצת המסמכים הראשונה, וחלק מן התיקים קודמים בהם הגישה המתלוננת תלונות.

הערר

7. העורר אינו משלים עם החלטתו של בית המשפט המחוזי, ומכאן הערר שלפניי. חלקו הראשון של הערר נוגע לתיק הרווחה בעניינה של המתלוננת. על תוכנו של תיק זה חל חיסיון מכוח סעיף 50א לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות), אך לטענת העורר, מרגע שהעובדת הסוציאלית מסרה למשטרה פרטים הנוגעים למתלוננת, "החיסיון נפרץ ממילא". עוד נטען, כי התנהגותה של המתלוננת מבטאת ויתור משתמע על החיסיון, שכן היא מסרה בהודעתה במשטרה פרטים הנוגעים למגעה עם גורמי הרווחה. לחלופין, טען העורר, כי נוכח מצבה הרפואי של המתלוננת, חיוניותו של התיק לצרכי ההגנה גוברת על החיסיון היחסי שנקבע בסעיף 50א לפקודת הראיות. העורר הוסיף וטען, כי המסלול הנכון לדיון בבקשה לחשיפת תיק הרווחה, הוא זה הקבוע בסעיף 74 לחסד"פ. זאת, בשל החשיבות המיוחדת לעדותה של העובדת הסוציאלית, אשר משליכה גם על הרלוונטיות של תיק הרווחה. נטען בערר, כי מאחר שקיומם של המסמכים וחשיבותם ידועים מראש, אין צורך להמתין לדיון בפני המותב העיקרי (במסגרת בקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ), ומן הראוי לדון בבקשה להעברת תיק הרווחה כבר בשלב הנוכחי, גם אם נדרשת לשם כך הענקת זכות טיעון לעובדת הסוציאלית, במסגרת הליך לפי סעיף 74 לחסד"פ. נטען בנוסף, כי הליכה במסלול זה תאפשר לבא-כוחו של העורר לחקור את המתלוננת ואת העובדת הסוציאלית על רקע היכרות מוקדמת עם תוכנו של תיק הרווחה, ועשוי להיות לכך גם יתרון מבחינת יעילות הדיון. לטענתו של העורר, היה על בית המשפט לעיין בתיק הרווחה במסגרת הדיון בשאלה האם מדובר ב"חומר חקירה" אם לאו, והעובדה שהתיק אינו מצוי כיום בידי המשיבה - איננה מאיינת את הצורך לעיין בתיק לצורך מתן החלטה בבקשה.

8. חלקו השני של הערר מתייחס למסמכים הרפואיים שנכללו בקבוצת המסמכים השנייה והרביעית. נטען על-ידי העורר, בהקשר זה, כי המתלוננת התירה למשטרה לעיין בכל מסמכי הרפואיים, ומשתמע מכך ויתור על סודיות רפואית גם כלפי ההגנה. חיזוק לטענה זו, מצא העורר בדבריה של המתלוננת, לפיהם היא מוכנה שהעורר ייחשף למסמכים אשר ממחישים את הנזק שנגרם לה כתוצאה ממעשיו. לכל הפחות, כך נטען, ויתור על סודיות רפואית כלפי התביעה, מפחית את המשקל שיש להעניק לזכותה של המתלוננת לפרטיות. לטענתו של העורר, הרלוונטיות של מסמכים רפואיים אלה לתיק החקירה היא ברורה בנסיבות המקרה, ועל כך מעידה גם הבקשה של המשטרה לקבל את כל המסמכים הרפואיים הנוגעים לעברה הרפואי של המתלוננת. נטען בערר, כי המסמכים הרפואיים אשר הועברו לידי העורר בהחלטת בית משפט קמא, מעוררים שאלות ותהיות ומחזקים את הרלוונטיות של יתר המסמכים. זאת, בפרט בנוגע לאבחנות פסיכיאטריות שנערכו במסגרת אישפוז של המתלוננת, ואירוע של ניסיון אובדני מצידה, אשר התרחשו לאחר המועד בו היא נאנסה, לכאורה, על-ידי העורר. טענה נוספת שעלתה בערר, היא שעל פי אחד המסמכים שנמסרו לעותר, ביום 3.12.2013, הביעה המתלוננת תחושת "אשמה על אירועי עבר". העורר העלה את ההשערה, כי ייתכן שאשמה זו נובעת מכך שהמתלוננת טפלה בעבר אשמת שווא על בעלה, שהורשע בביצוע עבירות מין. לטענתו של העורר, נסיבות המקרה דן נותנות משנה תוקף לרלוונטיות של בירור מצבה הנפשי של המתלוננת, והבקשה להעברת המסמכים המבוקשים לידי ההגנה איננה בגדר "מסע ציד", כי אם "צורך ממשי" אשר מבוסס על החומר הראייתי הקיים בתיק.

תגובת המשיבה לערר

9. בתגובה לערר טענה המשיבה, כי המסמכים המבוקשים אינם קרובים להיות "חומרי חקירה", ועל כן צדק בית משפט קמא בהחלטתו. לשיטת המשיבה, המסלול הנכון לדיון בבקשות להעברת חומר חסוי הוא בפני המותב שידון בתיק העיקרי, במסגרת בקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ. לביסוס טענה זו הפנתה המשיבה למספר החלטות של בית משפט זה, ונטען כי החלטות אלה מבטאות את "דעת הרוב". לפיכך טענה המשיבה, כי אין כל מקום לדון, בשלב זה, בבקשתו של העורר לקבל לידיו את תיק הרווחה. לחלופין, נטען כי יש לדחות את הבקשה גם אם תיבחן לפי סעיף 74 לחסד"פ, וזאת מכיוון שתיק הרווחה אינו מהווה "חומר חקירה" ואין לו רלוונטיות כלשהי לכתב האישום. צוין, כי המתלוננת ומשפחתה מלווים על-ידי גורמי הרווחה בשל נסיבות שקדמו בהרבה למועדים הרלוונטיים לעורר. כמו כן נטען, כי עדותה של העובדת הסוציאלית איננה קשורה לתיק הרווחה, והיא ממוקדת בשיחה עם המתלוננת לאחר האירוע מושא כתב האישום. לטענתה של המשיבה, לא עלה בידו של העורר להצביע על אינדיקציה קונקרטית לרלוונטיות של תיק הרווחה לאישום נגדו. המשיבה הדגישה בנוסף, כי המתלוננת מתנגדת להעברת תיק הרווחה והתיק הרפואי לידי העורר, וביקשה לדחות את טענת ה"יתור" על החיסיון ועל הסודיות הרפואית.

10. אשר לבקשתו של העורר לקבל את התיק הרפואי של המתלוננת, הסכימה המשיבה, כי ניתן לדון בבקשה זו גם במסגרת הבקשה הנוכחית, אלא שלגופו של עניין כבר נמסרו לעורר מסמכים רפואיים בהיקף נרחב, ואין מקום להעביר לידיו מסמכים נוספים ולהחריף את הפגיעה בפרטיותה של המתלוננת. בתגובת המשיבה הובהר, כי "לא קיימת מחלוקת על כך שמדובר במתלוננת במצב דכאוני, על רקע פגיעה מינית של בעלה לשעבר בבנותיה". נטען, כי לידי העורר הועבר סיכום מצבה הרפואי והפסיכיאטרי של המתלוננת, גם בהיבטים שאינם קשורים לכתב האישום, ולו בעקיפין. כמו כן טענה המשיבה, כי מצבה הנפשי של המתלוננת אינו מעיב על מהימנות גרסתה, ועל כל פנים המסמכים הרלוונטיים למועד העבירה כבר נמסרו לעורר, כך שאין מקום להעברת מסמכים נוספים.

טענות הצדדים בדיון

11. בא-כוח העורר, עו"ד אבי אודיז, ביקש להדגיש את נסיבות המקרה, אשר לטענתו מייחדות אותו ממקרים אחרים, ומצדיקות את העברתם של המסמכים המבוקשים לידי ההגנה. נטען, כי אין מדובר ב"מסע דיג", או בחומר ראיתי שהקשר שלו לאישום הוא ספקולטיבי. בכל הנוגע לתיק הרווחה, טען עו"ד אודיז, כי אין יתרון לדיון שיערך לפי סעיף 108 לחסד"פ, וכי מדובר בחומר שעשוי לשפוך אור על דבריה של המתלוננת לאחר האירוע. כמו כן נטען, כי עדותה של העובדת הסוציאלית שטיפלה במתלוננת צפויה להיות "מהותית מאד". אשר לתיק הרפואי של המתלוננת, נטען כי היא סובלת מהפרעות נפשיות, ולהבנת מצבה הנפשי עשויה להיות משמעות ניכרת עבור ההגנה. לטענתו של עו"ד אודיז, הזיקה בין מצבה הרפואי של המתלוננת לאישום המיוחס לעורר, נובעת גם מן הקישור שערכה המשיבה בין האישום לבין הניסיון האובדני של המתלוננת.

12. באת-כוח המשיבה, עו"ד אושרה פטל-רוזנברג, טענה כי את טענותיו של העורר יש לבחון גם על רקע קו ההגנה שלו, לפיו מדובר במעשים שבוצעו בהסכמה. עו"ד פטל-רוזנברג ציינה, כי בחקירתו הראשונה של העורר במשטרה, הוא הכחיש את המעשים מכל וכל. רק לאחר שהובא לידיעתו כי קיים ממצא דנ"א אשר קושר אותו למעשים, ולאחר היוועצות בעורך-דין, שינה העורר את

גרסתו וטען כי המעשים אכן אירעו, אך בהסכמת המתלוננת. עו"ד פטל-רוזנברג ציינה, כי תיק הרווחה לא הועבר לעיון התביעה. הוסבר, כי ליווי המתלוננת ומשפחתה על-ידי גורמי הרווחה החל עוד בשנת 2009, לאחר הגשת תלונה נגד בן זוגה הקודם של המתלוננת, בגין פגיעה מינית בבנותיה. אז החלה המתלוננת לסבול מדיכאון, ובנה הקטן נשלח לפנימיה. כמו כן נטען, כי תיק הרווחה עוסק במרקם של התא המשפחתי כולו, והטראומה המשפחתית העומדת ביסודו איננה רלוונטית, כלל ועיקר, לאישום המיוחס לעורר. במישור הסמכות טענה המשיבה, כי בהתאם ל"דעת הרוב" של שופטי בית משפט זה, המסגרת המתאימה לדון בבקשתו של העורר להעברת תיק הרווחה איננה ההליך הנוכחי, אלא בקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ. בהתייחס לתלונות קודמות של המתלוננת, בתיקים אחרים, נטען כי הן הובילו להרשעות ומכאן שמהימנותה לא נפגעה מכך. לשיטת המשיבה, העורר לא הציג אינדיקציות מספקות לרלוונטיות של המסמכים המבוקשים. בנוגע למסמכים הרפואיים נטען, כי כבר כעת מצויים בידי ההגנה מסמכים החושפים אבחנות רפואיות מעבר לנדרש, וכי קבוצות המסמכים השנייה והרביעית עוסקות במצבה הרפואי של המתלוננת בהיבטים שאין להם כל זיקה לאירוע מושא כתב האישום.

דיון והכרעה

13. עיינתי במסמכים שהגישו הצדדים, לרבות המסמכים הרפואיים המבוקשים על-ידי העורר, והאזנתי בקשב רב לטענותיהם של בא-כוח העורר ובאת-כוח המשיבה. על יסוד כל אלה, בחנתי את טענותיו של העורר ולא מצאתי בהן ממש, למעט בנקודה אחת, אשר תפורט להלן.

תיק הרווחה

14. הצדדים נחלקו בשאלה מהי המסגרת הנורמטיבית המתאימה לדיון בבקשתו של העורר לקבל לידיו את תיק הרווחה: במסגרת הדיון הנוכחי, לפי סעיף 74 לחסד"פ, שעניינו עיון בחומר חקירה; או בפני המותב שידון בתיק העיקרי, לפי סעיף 108 לחסד"פ, אשר מסמיך את בית המשפט לצוות על עד להמציא לבית המשפט מסמכים המצויים ברשותו. בין היתר, נדונה שאלה זו, על-ידי בבש"פ 8685/13 יעקוב נ' מדינת ישראל (29.1.2014) (להלן: עניין יעקוב), שם ציינתי, כי "בכל הנוגע לבקשה לעיון בחומרים חסויים, המצויים בידי צדדים שלישיים, יש לבכר את המסלול של סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי". הטעמים לכך נעוצים ביכולתו של המותב לדון בבקשה על יסוד היכרות מקיפה עם חומר הראיות בתיק, ובאפשרות לשמוע במלואה את עמדתם של הנוגעים בדבר. יחד עם זאת, וכפי שציינתי בעניין יעקוב, סבורני כי העדיפות הנתונה, בהקשר זה, לסעיף 108 לחסד"פ, איננה מוחלטת, ואין מקום לקביעה "אפריורית", אשר תחייב את בית המשפט לבחור במסלול זה ולא במסלול הקבוע בסעיף 74 לחסד"פ (שם, בפסקה 9). לשיטתי, ייתכנו מקרים מסויימים שנסיבותיהם תצדקנה לערוך את הדיון בהעברת חומר חסוי במסגרת בקשה להעברת חומרי חקירה, לפי סעיף 74 לחסד"פ. חרף טענותיה של המשיבה, לא מצאתי בהן נימוק שבכוחו להצדיק שינוי מעמדתו זו (השוו, בהקשר זה, מחד גיסא: בש"פ 7421/13 קניאס נ' מדינת ישראל (10.11.2013) ובש"פ 4747/11 פלוני נ' מדינת ישראל (26.10.2011); ומאידך גיסא: בש"פ 8252/13 מדינת ישראל נ' שיינר (23.1.2014) (להלן: עניין שיינר) ובש"פ 3719/14 פלוני נ' מדינת ישראל (28.7.2014)).

15. על כל פנים, המקרה דנן איננו נמנה על אותם מקרים בהם יש הצדקה לבחון את הסרת החיסיון החל על תיק הרווחה,

כבר בשלב הנוכחי. אין מחלוקת, כי התא המשפחתי של המתלוננת עבר טלטלות קשות, והיתה לכך השפעה גם על מצבה הנפשי של המתלוננת. ואולם, הרלוונטיות של תיק הרווחה, בשלב זה, איננה נהירה, ועל פני הדברים התקשיתי לראות כיצד הליווי שניתן למתלוננת ולמשפחתה על-ידי גורמי הרווחה, מאז שנת 2009, עשוי להיות רלוונטי להגנתו של העורר מפני האישום המיוחס לו. דומה כי העורר מניח כי מתקיימת זהות אינהרנטית בין חשיבות עדותה של העובדת הסוציאלית לבין הרלוונטיות של תיק הרווחה לעניינו, אך להנחה זו לא ניתן ביסוס ראוי. נוכח האמור, המסקנה המתבקשת היא כי אין מדובר בחומר ראיתי אשר קשור לליבת האישום נגד העורר, ועל כן המסלול המתאים לבחון את הבקשה הוא בפני המותב שידון בתיק העיקרי, במסגרת בקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ (בש"פ 9305/08 פלוני נ' בית ספר אל מאמוניה לבנות, בפסקה 12 (3.12.2008)). חיזוק למסקנה, לפיה תיק הרווחה איננו נוגע לליבת האישום, ניתן למצוא בכך שתיק הרווחה לא מצוי בידי המשיבה; וזאת, גם אם אין בעובדה זו, כשלעצמה, בכדי לשלול את היותו של התיק "חומר חקירה" (עניין יעקוב, בפסקה 8; עניין שיינר, בפסקה 21).

16. אפשר, כי עם התקדמות ההליך העיקרי בתיק, ולאחר עדותה הצפויה של העובדת הסוציאלית, יתברר כי תיק הרווחה מכיל פרטים שיש להם רלוונטיות לנסיבות המקרה דנן. במקרה כזה, שמורה לעורר האפשרות להגיש בקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ, ובמסגרתה תיבחן האפשרות להסיר את החיסיון על תיק הרווחה או חלק ממנו. כדברי בית משפט קמא: "ככל שיתברר כי יש מקום לחשיפת חומר נוסף בתיק, תוכל ההגנה להגיש בקשה לפי סעיף 108 לחוק, אשר תישקל לגופה על-ידי המותב שידון בתיק העיקרי". מובן, כי ככל שכך יעשה, תוכל להישמע גם עמדתה של העובדת הסוציאלית, אשר תציג בפני בית המשפט את התמונה המלאה, מכלי ראשון.

המסמכים הרפואיים

17. כזכור, טענותיו של העורר לעניין העברת המסמכים הרפואיים, התמקדו במסמכים שנכללו בקבוצות המסמכים השנייה והרביעית. יוער, כי לשיטת המדינה לא חל על מסמכים אלה החיסיון הקבוע בסעיף 49 לפקודת הראיות, שכן המתלוננת ויתרה על הסודיות הרפואית (גם אם לא כלפי העורר). השאלה המונחת לפתחנו, בהיבט זה של הערר, היא האם מסמכים אלה נכנסים בגדריו של "חומר חקירה" כהגדרתו בסעיף 74 לחסד"פ, לאור הפרשנות המרחיבה שניתנה למונח זה בפסיקה (בג"ץ 233/85 אל הוזייל נ' משטרת ישראל, לט(4) 124 (1985)). במסגרת הדיון בשאלה זו, בראש ובראשונה עלינו לבחון האם בין המסמכים המבוקשים ישנו חומר ראיתי אשר יש לו נגיעה לכתב האישום. יפים, בהקשר זה, דבריה של כב' השופטת (כתוארה אז) ד' ביניש:

"השאלה אם חומר רפואי או פסיכיאטרי או כל חומר אחר הנוגע למצבו הנפשי, לאישיותו או לעברו של עד, הוא חומר רלוונטי להליכים ומטעם זה גם להגנת הנאשם, היא שאלה התלויה במהות החומר, בהקשרו, ביחס שבינו לבין הארוע הנדון ובנתוניו המיוחדים של כל מקרה. אין זה מובן מאליו כי כל חומר רפואי או פסיכיאטרי הנוגע לעד, למתלון או למתלוננת במשפט אכן רלוונטי לעניין הנדון בבית המשפט. ככלל, אם מדובר בחומר שעל פניו יש לו רלוונטיות לעניין הנדון, או שהוא משמעותי כיוון שעשוי הוא להשפיע על קביעת מהימנותו של עד או על הכרעה בעניין כושרו של העד להעיד, הרי בדרך כלל הוא יהווה 'חומר חקירה' והוא יימצא בשליטת התביעה או שצריך הוא להימצא בידה." (בש"פ 5400/01 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 3 (6.8.2001) (ההדגשה במקור)).

18. לצד בחינת הרלוונטיות של המסמכים להליך, יש ליתן משקל גם לחשש מפני פגיעה באינטרסים של צדדים שלישיים,

כתוצאה מהעברת החומר המבוקש. בין היתר, נדרש בית המשפט להקפיד בהגנה על קורבן העבירה, וכבר נפסק כי "עניינו של ההליך הפלילי אינו מתמצה בשמירה על כבודו וזכויותיו של הנאשם בלבד, אלא כולל בחובו גם את ההגנה על זכויותיו של קורבן העבירה" (בש"פ 8706/07 מדינת ישראל נ' פלוני, בפסקה 10 (27.11.2007) (להלן: עניין פלוני)). לפיכך, במקרים כגון דא, נדרש בית המשפט לערוך איזון בין צרכי ההגנה על פרטיותה של המתלוננת לבין הצורך של הנאשם במסמכים לשם ניהול הגנתו (בש"פ 5320/13 מולקנדוב נ' מדינת ישראל (18.8.2013)). הכלל הוא, כי ככל שגדלה האפשרות כי החומר המבוקש יסייע להגנתו של הנאשם, כך ינתן משקל פחות לחשש מפני פגיעה בפרטיותם של צדדים שלישיים; וכן להיפך, ככל שהפגיעה בפרטיות היא חריפה יותר, כך יידרש הנאשם להראות כי החומר המבוקש הוא חיוני לצרכי הגנתו (בש"פ 4109/13 מדינת ישראל נ' דה פאס, בפסקה 11 (7.7.2013)).

19. בית משפט קמא עיין במסמכים המבוקשים וקבע, כי "המדובר במסמכים ישנים, קודמים לתקופת האירוע ואינם קשורים אליו, אף לא במידע לאירוע דומה כלשהו. המדובר במצב דכאוני בו היתה שרויה המתלוננת, שתמציתו, כמו גם הטיפול שעברה, תואמת לנמסר בהודעתה ותמציתה סוכמה במסמך שהועבר להגנה ממילא". קביעה זו מקובלת עליו, בעיקרה, ואין בידי לקבל את טענתו של העורר, לפיה עיון בכלל המסמכים הרפואיים המבוקשים יתרום לניהול הגנתו.

20. ברקע הדיון, נזכיר את האמור בתגובת המשיבה, ולפיו "לא קיימת מחלוקת על כך שמדובר במתלוננת במצב דכאוני, על רקע פגיעה מינית של בעלה לשעבר בבנותיה". במצב עניינים זה, המחלוקת בין הצדדים מתמקדת באפשרות לכך שמצבה הנפשי של המתלוננת השפיע על מהימנות גרסתה. עיון במסמכים המבוקשים מגלה, כי קבוצת המסמכים השנייה מהווה למעשה מסמך אחד, אשר מתוארך למועד שחל למעלה משנה לפני האירוע המתואר בכתב האישום. ספק רב בעיניי, האם מסמך זה עשוי להיות רלוונטי לכתב האישום שהוגש נגד העורר. ואולם, נוכח הגישה המרחיבה הנהוגה בפסיקה ביחס להגדרת "חומר חקירה", כאמור לעיל, אני מורה כי חלקים מסויימים ממסמך זה, יועברו לעורר, כדלהלן: בעמ' 2, הפסקה הראשונה, מהמילים "חשוב לציין" ועד המילים "לטפל בו וכו'"; ובעמ' 4, החל מהמילים "בדיקה פסיכיאטרית" ואילך, עד לסוף המסמך. מסקנה זו היא תוצאה של איזון קונקרטי, בנסיבות העניין, בין הגנה על זכותו של העורר לנהל את הגנתו כאשר לנגד עיניו יעמוד כלל החומר העשוי להיות רלוונטי, לבין הגנה על זכויותיה של המתלוננת.

21. קבוצת המסמכים הרביעית, מפרטת את הרישום הרפואי של המתלוננת בתקופה שמיום 10.2.2013 ועד ליום 25.2.2014. מתוכה, המסמכים אשר עוסקים באירועים הקודמים למועד כתב האישום, מתומצתים היטב במסמך שנמצא בקבוצה הראשונה, והועבר לידי העורר, בהתאם להחלטתו של בית משפט קמא. גם עיקרי האירועים המאוחרים לכתב האישום, שעשוי להיות להם קשר למצבה הנפשי של המתלוננת במועד האירוע, כבר נמסרו לידי ההגנה. בנסיבות אלה, אינני סבור כי העברת המסמכים המבוקשים היא רלוונטית לצרכי הגנתו של העורר. בפרט, נתתי את דעתי לטענותיו של העורר, בדבר האבחנות הפסיכיאטריות שנערכו למתלוננת וההאשמה העצמית שהיא הביעה "על אירועי עבר". מבלי להביע עמדה ביחס לקו ההגנה של העורר, הרי שבמסמכים המבוקשים לא מצאתי מידע בעל פוטנציאל לביסוס טענות אלה. לא זאת ועוד, גם אם הייתי מקבל את ההנחה לפיה המסמכים הרפואיים המבוקשים צופנים בחובם רלוונטיות כלשהי להליך, הייתי מתקשה לקבל את הטענה כי הדבר מצדיק את הפגיעה במתלוננת. בתוך כך, נתתי את דעתי גם למורכבות המאפיינת את עדותם של מתלוננים בעבירות מין, ולקשיים העומדים בדרכם (עניין פלוני, בפסקאות 10-11; עניין שינר, בפסקה 31).

22. לאור האמור, הערר נדחה בזאת, בכפוף לאמור בפסקה 20 לעיל.

ניתנה היום, ל' באב התשע"ד (26.8.2014).

ש ו פ ט
